

NEJVYŠŠÍ SOUD

Mgr. Petr TOMÍČEK
vedoucí oddělení styku s veřejností

sp. zn. Zin 135/2021

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší soud jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jako „informační zákon“ anebo „Svlnf“), rozhodl o žádosti J. Č., nar. XY, trvale bytem XY, s e-mailovou adresou XY@email.cz, ze dne 6. 9. 2021, v řízení sp. zn. Zin 135/2021 (dále jen „projednávaná žádost“),

takto:

Podle § 15 odst. 1 v souladu s § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona se projednávaná žádost v části požadující poskytnutí návrhu státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Domažlicích na vynětí z pravomoci orgánů činných v trestním řízení částečně **odmítá**.

Odůvodnění:

Povinný subjekt obdržel projednávanou žádost v následujícím znění:

*„Vážení,
na základě ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „SvlnfZ“), si vás tímto dovoluji požádat o poskytnutí textu návrhu státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Domažlicích ve smyslu § 10 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), o němž pojednává následující článek: <https://www.ceska-justice.cz/2021/08/nejvyssi-soud-bude-resit-stihanisoudkyne-podezrele-z-sireni-covidu/>
Stejně tak vás žádám o sdělení spisové značky, pod kterou je v současné době trestní řízení u vašeho soudu vedeno.
Tuto žádost podávám v souladu s dosavadní rozhodovací praxí Nejvyššího správního soudu, dle níž povinný subjekt informaci poskytne, pokud nemůže být poskytnutím informace cíl trestního řízení zmařen nebo ohrožen, a tedy neexistuje důvod jejího dalšího utajení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. prosince 2010, č. j. 1 As 44/2010-103, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 2241/2011).
Dále vás žádám o zaslání předmětného návrhu elektronickou formou na e-mailovou adresu XY@email.cz, a to v anonymizované podobě.
Výslovně pak žádám, aby mi požadované informace, tedy předmětný návrh nebyl zasílán ve fyzické formě prostřednictvím poštovních služeb (viz ustanovení § 14 odst. 2 věta poslední SvlnfZ).“*

K výroku rozhodnutí:

Podle § 15 odst. 1 informačního zákona „pokud povinný subjekt žádosti, byť jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, případně o odmítnutí části žádosti“.

Povinné subjekty ve smyslu § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona „neposkytnou informace o rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků.“

Podle čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) jsou svoboda projevu a právo na informace zaručeny. Podle čl. 17 odst. 5 Listiny jsou státní orgány a orgány územní samosprávy povinny **přiměřeným** způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon. Zákonem, který provádí uvedené ustanovení čl. 17 odst. 5 Listiny, je právě informační zákon. Podle § 1 informačního zákona tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje pravidla pro poskytování informací a dále upravuje podmínky práva svobodného přístupu k těmto informacím.

Čl. 4 odst. 4 Listiny uvádí následující: „Při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena.“ Čl. 17 odst. 4 pak zní následovně (podtržení doplněno): „Svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.“

Čl. 10 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod deklaruje možnosti omezení svobody projevu (tedy v důsledku i práva na informace) následovně (podtržení doplněno): „Výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti i odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci.“

§ 8a odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (dále jen „trestní řád“) zní následovně (důraz doplněn): „Při poskytování informací o své činnosti veřejnosti **orgány činné v trestním řízení dbají na to, aby neohrozily objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení, nezveřejnily o osobách zúčastněných na trestním řízení údaje, které přímo nesouvisejí s trestnou činností, a aby neporušily zásadu, že dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem není vina vyslovena, nelze na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět, jako by byl vinen (§ 2 odst. 2).** V přípravném řízení nesmějí zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti osoby, proti které se vede trestní řízení, poškozeného, zúčastněné osoby a svědka.“

Předmětem části projednávané žádosti je požadavek na poskytnutí informace – „návrhu státního zástupce /.../ na vynětí z pravomoci orgánů činných v trestním řízení“, tedy návrhu, který je předmětem řízení sp. zn. 5 Tcu 85/2021. Jde o dokument, který vedl k zahájení konkrétního soudního řízení a byl v něm posuzován. V této části projednávané žádosti se tak jedná o požadavek na poskytnutí informace z rozhodovací činnosti soudů. Tento požadavek

proto směřuje k poskytnutí takového typu informací, které v zásadě s odkazem na ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona Nejvyšší soud neposkytuje (vyjma obecného údaje o „předmětu řízení“, jak byl zapsán v Informačním systému Nejvyššího soudu (dále jen „ISNS“), a dalších „obecných“ údajů o daném řízení, o nichž je možné informovat – viz níže).

Povinný subjekt se přitom nebrání poskytování informací o výsledcích rozhodovací činnosti, která musí být zcela pod veřejnou kontrolou, avšak v souladu s § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona neposkytuje informace o samotném průběhu rozhodovací činnosti, která k závěrečnému rozhodnutí vedla. Mezi tyto nepřípustné žádosti o informace jednoznačně částečně spadá žádost na poskytnutí návrhu, z něhož Nejvyšší soud vycházel při rozhodování v konkrétní věci.

Projednávaná žádost v dané části podle názoru povinného subjektu ani nedává prostor k úvaze, zda informace (ne)poskytnout. Na rozdíl např. od ustanovení § 11 odst. 1 informačního zákona, který uvádí (důraz doplněn) „*Povinný subjekt může omezit poskytnutí informace, pokud*“, se v ustanovení § 11 odst. 4 informačního zákona výslovně píše (důraz doplněn) „*Povinné subjekty dále neposkytnou informace o rozhodovací činnosti soudů...*“. Podle povinného subjektu tak zákonodárce výslovně omezuje správní úvahu k poskytování jednotlivých informací z rozhodovací činnosti soudů. Povinný subjekt k tomuto závěru odkazuje nejen na samotné striktní znění zákona, ale taktéž i na nález Pléna Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 2/10, jímž bylo změněno původní znění § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona, resp. zrušeno původně začleněné slovo „pravomocných“, rozumějme rozsudků. V předmětné části zákona tak Plénum Ústavního soudu rozšířilo práva žadatelů na poskytnutí i nepravomocných rozsudků ze strany povinných subjektů, **avšak ponechalo zákonným neposkytnutí dalších informací z předchozího průběhu soudního řízení, resp. rozhodovací činnosti soudů.**

Na základě výše uvedeného se tak jeví, že informační zákon kategoricky zakazuje poskytnutí jakýchkoli informací o rozhodovací činnosti soudů – s výjimkou „rozsudků“. Aplikovaný zákonný důvod pro odmítnutí žádosti o informace tak bude naplněn vždy, pokud nebude v daném případě shledán závažný důvod (veřejný zájem) pro poskytnutí požadovaných informací (a contrario bod 34 rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 21. 4. 2021, č. j. 8 A 131/2019- 60). Povinný subjekt tak v souladu s respektem k minimálnímu omezení základních lidských práv a na základě aktuální judikatury přistoupil k vážení v kolizi stojících základních práv (veřejných zájmů, viz dále).

Povinný subjekt v případě projednávané žádosti upozorňuje rovněž na změnu, respektive úpravu (zpřesnění) rozhodovací činnosti povinného subjektu ve vztahu k žádostem, které se domáhají informací z trestního soudního řízení (viz např. rozhodnutí povinného subjektu ze dne 25. 5. 2017, sp. zn. Zin 57/2017). Povinný subjekt dříve typově srovnatelné žádosti podřazoval pod ustanovení § 11 odst. 4 písm. a) informačního zákona, které omezuje poskytování informací o „*probíhajícím trestním řízení, nebo týkající se trestního řízení, pokud by její poskytnutí ohrozilo či zmařilo účel trestního řízení, zejména zajištění práva na spravedlivý proces,*“ namísto zákonného důvodu aplikovaného v případě projednávané žádosti. Ke změně rozhodovací činnosti povinného subjektu došlo na základě rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 28. 5. 2020, sp. zn. 29 A 170/2017, které přezkoumávalo zákonnost postupu povinného subjektu v rámci řízení sp. zn. Zin 57/2017.

Podle názoru povinného subjektu je zcela logické aplikování zákonného důvodu pro odmítnutí žádosti o informace, který na danou situaci nejlépe dopadá. Pokud tak vedle sebe stojí důvod pro odmítnutí žádosti podle § 11 odst. 4 písm. a) informačního zákona, který dopadá vedle soudů šířeji i na další povinné subjekty (zvláště na policejní orgány a státní zastupitelství v „předsoudní fázi“), u nichž je poskytování informací veřejnosti limitovanější, vedle důvodu podle § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona, který dopadá specificky na soudní řízení, je povinný subjekt toho názoru, že tento zákonný důvod pro částečné odmítnutí nejlépe dopadá na projednávanou žádost (viz zejména body 26 a 27 níže citovaného rozhodnutí Krajského soudu v Brně sp. zn. 29 A 170/2017).

K neposkytování informací z rozhodovací činnosti soudu na základě informačního zákona poukazuje povinný subjekt taktéž na rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 28. 5. 2020, sp. zn. 29 A 170/2017 (zvýraznění doplněno povinným subjektem):

„17. K meritu věci lze uvést následující. Právo na informace je garantováno zejména v čl. 17 Listiny základních práv a svobod, ale také v čl. 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Tato práva nejsou bezbřehá a absolutní, ale naráží na určitá omezení a limity.

*24. Povinnému subjektu lze přitakat v tom, že poskytnutím textu stížnosti ještě před ukončením řízení o ní by mohlo dojít k ohrožení nezávislosti a nestrannosti rozhodujícího soudu, zde žalovaného. Je naprosto běžné, že soudy neposkytují v režimu práva na informace obsah návrhů na zahájení řízení před rozhodnutím o nich, a i později se lze s obsahem takových podání seznámit spíše formou rozhodnutí, v němž je obsah návrhu rekapitulován. Uvedené zcela jednoznačně míří na to, aby nemohlo dojít k ovlivňování soudců, vyvíjení tlaku na ně, jak mají v dané věci rozhodnout. **Kontrola jejich práce je možná posléze, cestou poskytnutí soudního rozhodnutí.** Pokud měl žalobce zájem kontrolovat kvalitu práce ministra spravedlnosti, postačilo by mu k tomu konečné rozhodnutí Nejvyššího soudu o předmětné stížnosti, příp. poskytnutí textu stížnosti poté, co o ní žalovaný rozhodl.*

*26. V nyní souzené věci došlo ke specifické situaci; žádostí o informace bylo žádáno o poskytnutí stížnosti pro porušení zákona dle § 266 trestního řádu, tedy návrhu na zahájení trestního řízení. **Na uvedený případ tak prima facie dopadly hned dva důvody pro odmítnutí žádosti:** zákaz poskytovat informace o probíhajícím trestním řízení ve smyslu § 11 odst. 4 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím a zákaz poskytovat informace o rozhodovací činnosti soudů s výjimkou rozsudků dle § 11 odst. 4 písm. b) téhož zákona.*

*27. Žalovaný požadovanou informaci odmítl poskytnout s odkazem na § 11 odst. 4 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím. Současně ovšem v odůvodnění argumentoval zejména tím, že o předmětné stížnosti bude on sám rozhodovat, protože je nezbytné v zájmu zachování jeho nezávislosti a nestrannosti žádost odmítnout. **Došlo zde tak k jakémusi prolínání shora uvedených dvou samostatných důvodů pro odmítnutí žádosti o informace,** což je ovšem dle soudu s ohledem na specifčnost situace pochopitelné a přípustné. Nejde tak o situaci, v níž by soud dospěl k závěru, že žádost sice odmítnuta být měla, ale ze zcela jiného důvodu, než naznal povinný subjekt, což by nutně vedlo ke zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu projednání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 6 As 338/2016-55).*

*28. Soud tak má za to, že odmítnutí žádosti o informace bylo opodstatněné. Odůvodnění napadeného rozhodnutí **včetně poukazu na nezbytnost jednotného rozhodování, což je jednou ze základních zásad činnosti správních orgánů, obstojí.** /.../ tvrzená snaha o kontrolu práce ministra spravedlnosti mohla být stejně dobře naplněna i jinak.“*

Dále je příhodné odkázat i na rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 7. 12. 2016, sp. zn. 29 A 133/2015, v němž je uvedeno mj. následující (důraz doplněn):

„Vůle zákonodárce je přitom v tomto ohledu zcela zřejmá, jiné informace o rozhodovací činnosti soudů než ty, které jsou obsaženy v soudních rozhodnutích, povinné subjekty nemohou žadatelům poskytnout.

/.../ žalovaný toto omezení práva na informace mohl aplikovat pouze v případě, kdy po něm byla požadována informace o jeho rozhodovací činnosti. Tak tomu v daném případě bylo. /.../ Z uvedeného plyne, že z informační povinnosti je vyňat celý rozhodovací mechanismus soudu v konkrétní věci, s výjimkou rozhodnutí.

/.../ V této souvislosti lze dále uvést, že z hlediska veřejné kontroly soudnictví je podstatná zejména obecná dostupnost soudních rozhodnutí. Na základě této dostupnosti pak mohou být jednotlivá rozhodnutí předmětem veřejného diskurzu. Za zákonnost těchto rozhodnutí a postupů vedoucích k jejich vydání odpovídá z institucionálního pohledu soud, personálně pak soudci projedávající a rozhodující danou věc.“

Dále je nutné upozornit, že trestní řád specificky upravuje „Poskytování informací o trestním řízení a osobách na něm zúčastněných“ (viz výše citovaný § 8a trestního řádu), přičemž je úlohou samotných orgánů činných v trestním řízení zvážení (tedy v případě povinného subjekt příslušný soudní senát či předseda senátu), zda a v jaké míře budou poskytovat informace z daného trestního řízení. Uvedené se tedy projevuje např. ve skutečnosti, že je plně v rukou daného senátu, jakým způsobem a v jakém rozsahu bude dosavadní řízení, jednotlivé návrhy a vyjádření rekapitulovat v textu rozhodnutí. Je tak na posouzení daného senátu, jaké skutečnosti mají význam pro rozhodnutí a jaké nikoli, respektive s jakou mírou obecnosti či konkrétnosti budou tyto skutečnosti v textu rozhodnutí reprodukovány (pro zajištění veřejné kontroly výstupů soudní činnosti).

V případě projednávané žádosti je na jedné straně několik různých veřejných zájmů svědčících pro neposkytnutí požadované informace a na druhé straně je chráněnou hodnotou žadatelovo základní právo na informace.

V první řadě je chráněnou hodnotou nestrannost a nezávislost soudní moci, respektive ochrana důvěry veřejnosti v soudní systém a rozhodování soudů. Tyto hodnoty je podle názoru povinného subjektu nezbytné chránit nejen před rozhodnutím soudu v dané věci, ale zpravidla i po vydání rozhodnutí, kdy by dané rozhodnutí mělo před kritikou veřejnosti obstát „samo o sobě“. V tomto ohledu je vhodné upozornit na skutečnost, že Nejvyšší soud již od roku 2002 zcela bezvýjimečně zveřejňuje všechna rozhodnutí ze soudní agendy na svém webu www.nsoud.cz (včetně předmětné agendy „Tcu“). Široké veřejnosti, médiím i odborné právnické komunitě je tak zprostředkován bezprostřední pohled na výsledky práce soudců Nejvyššího soudu. Všechna rozhodnutí je možno podrobovat (nejen) odborné kritice. Povinný subjekt je toho názoru, že tato skutečnost (bezvýhradné zveřejňování výsledků rozhodovací činnosti) dále oslabuje zájem veřejnosti na poskytnutí jiných informací o rozhodovací činnosti, které nejsou zahrnuty v textu rozhodnutí.

Je nutné dále upozornit, že požadovaná informace má v zásadě neveřejný charakter, respektive jde o informaci, která se obecně neposkytuje a nezveřejňuje. O to silnější musejí být podle názoru povinného subjektu důvody k prolomení této ochrany (a contrario viz rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 29. září 2020, č. j. 10 A 176/2019 – 63, zejména bod 66 citovaného rozhodnutí).

Nejvyšší soud je připraven v souvislosti se zveřejňováním všech svých meritorních rozhodnutí na případnou kritiku a zcela bez omezení tak (po splnění obvyklých technických, popř. administrativních podmínek) umožňuje široké veřejnosti kontrolu práce jednotlivých soudních senátů. Povinný subjekt se pouze brání možné kritice na základě v zásadě neveřejných (soudním řízením neprověřených, jednostranných a dílčích) informací, což by mohlo vést k ohrožení nezávislosti a nestrannosti soudní moci. Nejvyšší soud nemůže jakkoli ovlivnit další manipulaci s poskytnutými informacemi ze strany jednotlivých žadatelů, nemůže tak ani zabránit případným dezinterpretacím či účelnému zneužití poskytnutých informací. Popsanému nejen, že nejde předejít, ale i velmi těžko je možné tyto zásahy vyvracet a uvádět na pravou míru. Uvážení určitého širšího kontextu pro posuzování žádostí o informace bylo podle názoru povinného subjektu aprobováno rozhodnutím Krajského soudu v Brně ze dne 29. 4. 2021, č. j. 30 A 56/2019 – 73 (viz bod 13 citovaného rozhodnutí). Případně viz dále i následující citace z posledně uvedeného rozhodnutí (bod 21): *„Rozpitvávání těchto skutečností nemůže nikterak přispět k veřejné kontrole soudní moci a přístup k těmto informacím je naopak při nesprávné prezentaci získaných znalostí snadno zneužitelný k tomu, aby důvěru v soudy narušil.“* Byť se jistě dá souhlasit, že osobní poznámky soudce (příklad použitý v rozhodnutí) jsou citlivější informací než formální dokument (návrh), jímž bylo dané řízení zahájeno, lze podle názoru povinného subjektu z uvedeného plně vycházet i v případě projednávané žádosti. Krajský soud v uvedeném případě tak vzal při svém rozhodování v potaz i velmi omezené možnosti soudce či soudu reagovat na případnou kritiku vycházející z těchto (v zásadě neveřejných) informací, které mohou ohrozit autoritu a nestrannost soudní moci.

Mezi další hodnoty, které jsou zde v sázce a které zasluhují poskytnutí právní ochrany, je soukromí dotčené soudkyně. Povinný subjekt to zmiňuje i přesto, že důvodem pro odmítnutí žádosti není § 8a informačního zákona, nýbrž příhodnější § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona. Nicméně nedůvodné poskytnutí osobních údajů či „projevů“ policejními orgány vyšetřované osoby soudem žadateli lze jistě také posoudit jako možné ohrožení spravedlivého soudního řízení. – I v případě poskytnutí pseudonymizované verze požadovaného návrhu by z textu byly zřejmé skutečnosti osobní povahy (vyslechnutí svědci, detaily o pracovišti anebo o názorech kolegů na plnění pracovních, resp. zákonných, povinností ze strany dotčené soudkyně atp.). V tomto ohledu je tak naplněn legitimní zájem na ochraně *„pověsti nebo práv jiných“*, respektive na ochraně *„práv a svobod druhých“*. Právo na spravedlivý proces dotčené soudkyně, tedy garance, že do daného řízení nebudou nedůvodně zasahovat třetí, na daném řízení nijak nezúčastněné osoby, je nepochybně hodnotou, kterou jsou povinny soudy chránit. V této souvislosti je nutné si uvědomit, že dané trestní řízení je na samotném počátku, kdy nedůvodný zásah do řízení (poskytnutí informací veřejnosti v této fázi řízení), by mohl způsobit nenapravitelné škody na osobní i profesní pověsti dané soudkyně. I v tomto případě je tak naplněn legitimní zájem na ochraně *„pověsti nebo práv jiných“*, respektive na ochraně *„práv a svobod druhých“*.

Naopak na straně žadatele povinný subjekt neshledal žádný závažný důvod, který by odůvodňoval „prolomení“ ochrany informací z konkrétního soudního řízení. Žadatel žádný důvod pro osvědčení veřejného zájmu na poskytnutí požadovaných informací netvrdil (i když to nebyla jeho povinnost, povinný subjekt tuto skutečnost žadateli nijak neklade k tíži) a ani samotný povinný subjekt žádný důvod osvědčující silný veřejný zájem na poskytnutí informací v požadovaném rozsahu (a z požadované fáze soudního řízení) nevidí.

Povinný subjekt je tak toho názoru, že omezení žadatelova práva na informace je plně důvodné i z hlediska naplnění ústavních kautel vyjádřených v čl. 4 odst. 4 Listiny a č. 17 odst. 4 Listiny, tedy je k omezení poskytnutí informace přistoupeno z legitimních důvodů, pro něž bylo omezení zákonodárcem stanoveno.

Žadatel v projednávané žádosti odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2010, č. j. 1 As 44/2010-103, které přezkoumávalo důvod k odmítnutí žádosti o informace podle § 11 odst. 4 písm. a). Jelikož však povinný subjekt vyhodnotil naplnění jiného zákonného důvodu pro odmítnutí projednávané žádosti, není žadatelem odkazované rozhodnutí zcela relevantní pro posouzení důvodnosti předkládaného rozhodnutí o odmítnutí projednávané žádosti povinným subjektem. Povinný subjekt si dovoluji pouze okrajově vyjádřit ke skutečnosti, že v případě žadatelem odkazovaného rozhodnutí bylo povinným subjektem Obvodní státní zastupitelství pro Prahu 1 – tedy jednalo se o povinný subjekt, který zpravidla z povahy věci nezveřejňuje výstupy své činnosti (ve formě plných textů rozhodnutí), kontrola veřejnosti tak má omezené možnosti, jak se informací, které by mohly sloužit jako podklad pro veřejnou kontrolu činnosti daného povinného subjektu, domoci. Nejvyšší soud naopak poskytuje výstupy své činnosti téměř bezvýhradně (viz výše), i proto by se nejevilo žadatelem odkazované rozhodnutí jako aplikovatelné na projednávanou žádost.

V případě žadatelem odkazovaného rozhodnutí je podle názoru povinného subjektu vhodné upozornit i na skutečnost, že předmětem žádosti, kterou Nejvyšší správní soud přezkoumával, bylo zjištění důvodů konkrétního rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení, jak je ostatně rekapitulováno samotným žadatelem v kasační stížnosti – viz citace z bodu 10 rozhodnutí č. j. 1 As 44/2010-103 (podtržení doplněno): „*Podanou žádostí o informaci proto stěžovatel nežádal o sdělení, jak bylo rozhodnuto (tato informace byla zveřejněna), ale proč bylo takto rozhodnuto. Žádost tedy směřovala na důvody rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení.*“ Předmětem žádosti tak bylo poskytnutí textu rozhodnutí, nikoli návrhu, který vedl k zahájení řízení, jako je tomu v případě projednávané žádosti.

Dále lze upozornit i na bod 34 rozhodnutí č. j. 1 As 44/2010-103, který uvádí mj. následující: „*Je nutno zdůraznit, že přípravné trestní řízení je jistě co do informační otevřenosti vůči veřejnosti kvalitativně odlišné jednak od trestního řízení před soudem, podřízeného zásadě veřejnosti (je myšleno „standardní“ řízení před soudem podle části třetí trestního řádu, nikoli specifické řízení o předběžné otázce u Nejvyššího soudu podle § 10 odst. 2 trestního řádu – pozn. povinného subjektu) /.../. Proto omezení práva na informace z probíhajícího trestního řízení, zejména v jeho přípravné fázi, bude spíše pravidlem než výjimkou.*“

Povinný subjekt tak uzavírá, že i na základě závěrů žadatelem odkazovaného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2010, č. j. 1 As 44/2010-103, byť není na projednávanou žádost zcela přílehlavé, dostal požadavkům na zvážení v kolizi stojících práv a postupoval ústavně konformním způsobem.

Na základě zákonné výjimky z poskytování informací z rozhodovací činnosti soudu tak povinnému subjektu nezbylo, než žádost ve vymezené části odmítnout, a to podle účinného znění § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona.

Povinný subjekt současně vysvětluje, že rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti nezasílá na v žádosti uvedenou elektronickou e-mailovou adresu, která by byla vyhovující v případě kladného vyřízení žádosti (v případě přímého poskytnutí všech požadovaných informací nebo odkazem na již zveřejněné informace), nýbrž prostřednictvím poštovních služeb. Podle § 19 odst. 4 zákona č. 500/2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), může správní orgán doručovat na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu účastníka řízení, pokud to nevyklučuje zákon nebo povaha věci. Podle § 19 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 72 odst. 1 správního řádu musí povinný subjekt doručit rozhodnutí do vlastních rukou, což v případě doručení na adresu na udanou elektronickou adresu není zajištěno, neboť žádost neobsahuje uznávaný elektronický podpis ve smyslu zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce. Uvedená elektronická adresa je zpravidla vyhovující v případě poskytnutí informace, kdy informační zákon klade na povinný subjekt v doručovací fázi méně formálních povinností, avšak nemůže bez jistých pochybností obstát při postupu, který vychází z § 15 informačního zákona, neboť povinný subjekt odesláním písemného vyhotovení rozhodnutí na „běžnou elektronickou adresu“ není schopen hodnověrně prokázat okamžik doručení. Po správní úvaze tak dospěl povinný subjekt k názoru, že uvedenou elektronickou adresu nemůže pro nesoulad s citovanými ustanoveními správního řádu akceptovat. Na základě výše uvedeného doručuje povinný subjekt předkládané rozhodnutí prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na adresu trvalého pobytu, která byla uvedena v textu projednávané žádosti.

V případě projednávané žádosti byla volba způsobu doručení řádně učiněna pouze pro případ kladného vyřízení žádosti (tj. poskytnutí požadované informace) – viz formulace „*Dále vás žádám o zaslání předmětného návrhu elektronickou formou na e-mailovou adresu. Výslovně pak žádám, aby mi požadované informace, tedy předmětný návrh nebyl zasílán ve fyzické formě prostřednictvím poštovních služeb (viz ustanovení § 14 odst. 2 věta poslední SvlnfZ)*“. Pro úplnost a předvídatelnost budoucího rozhodování povinný subjekt dodává, že ani výslovnou žádost o zasílání veškerých „výstupů“ z tohoto správního řízení o poskytnutí informace sp. zn. Zin 135/2021 prostřednictvím „běžného“ e-mailu by nebylo možné pro výše uvedený nesoulad s právními předpisy respektovat a i v tomto případě by povinný subjekt přistoupil k doručení rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti prostřednictvím poštovních služeb.

Poučení: Proti rozhodnutí o odmítnutí projednávané žádosti nebo její části je možné podle § 16 odst. 1 informačního zákona ve spojení s § 83 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podat odvolání, které se podává u povinného subjektu do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí.

Poskytnutí informace podle § 14 odst. 5 písm. d) informačního zákona

Ke zbývající části projednávané žádosti, kde nebylo poskytnutí informací částečně odmítnuto předkládaným rozhodnutím, poskytuje povinný subjekt požadované informace formou následujícího sdělení.

Řízení ve věci návrhu Okresního státního zastupitelství v Domažlicích je u Nejvyššího soudu vedeno pod sp. zn. 5 Tcu 85/2021. V rámci uvedeného řízení bylo v neveřejném zasedání vydáno dne 8. 9. 2021 rozhodnutí. V tuto chvíli senát pracuje na kompletním textu odůvodnění rozhodnutí, na něž má lhůtu 30 pracovních dnů. Následně bude probíhat doručení předmětného rozhodnutí všem oprávněným osobám a dále vytváření pseudonymizované verze rozhodnutí, která může být zveřejněna na webu povinného subjektu, jakož i poskytnuta k individuálním žádostem o informace.

Rozhodnutí jsou ve webové databázi rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu zveřejňována obvykle ve lhůtě 60 dnů po takzvaném „odškrtnutí“ věci v ISNS. To ve veřejné webové aplikaci Infosoud (spravované Ministerstvem spravedlnosti) odpovídá záznamu „Datum vrácení spisu“. Ke zveřejnění tedy dochází nejpozději dva měsíce poté, co Nejvyšší soud vypravil své rozhodnutí, a řízení formálně v ISNS uzavřel.

K nutnosti dodržovat „ochrannou lhůtu 60 dnů“ je třeba uvést, že i po vypracování písemného vyhotovení rozhodnutí s jeho kompletním odůvodněním a vypravením rozhodnutí spolu s procesním spisem z Nejvyššího soudu (po tzv. „odškrtnutím“ věci v ISNS) je nutné trvat na zásadách spravedlivého procesu, jehož nedílnou součástí je i řádné přednostní doručení soudního rozhodnutí účastníkům (stranám) daného řízení. Je třeba si přitom uvědomit, že Nejvyšší soud rozhoduje v zásadě neveřejně. Pokud tedy povinný subjekt obdrží žádost o poskytnutí dosud nedoručeného rozhodnutí, které se současně nachází ve výše uvedené ochranné době, nezbyvá mu, než s odkazem na ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona, žádost i poté (a přesto), co byla předmětná věc tzv. „odškrtnuta“, odmítnout. Proces doručování soudních rozhodnutí je sice konečnou fází rozhodovací činnosti soudů, ale podle názoru povinného subjektu stále ještě spadá pod režim citovaného ustanovení a povinný subjekt pak takové informace až do potvrzení o řádném doručení rozhodnutí všem účastníkům (anebo uplynutí ochranné lhůty 60 dní od „odškrtnutí věci“) neposkytuje.

Povinný subjekt tedy pro možné budoucí žádosti o informace předesílá, že do splnění uvedených podmínek není možné předmětné rozhodnutí poskytovat veřejnosti, a to ani na základě žádostí podle informačního zákona. Výjimkou z uvedených pravidel pro standardní („běžné“) zveřejnění rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou pouze případy, kdy bylo dané rozhodnutí vyhlášováno na Úřední desce v budově soudu a elektronické úřední desce Nejvyššího soudu – pak je možné se souhlasem předsedy příslušného senátu zveřejnit pseudonymizovaný text tohoto rozhodnutí bez zbytečného odkladu. Povinný subjekt nicméně dodává, že předmětné rozhodnutí nebylo veřejně vyhlášováno, proto bude zveřejněno podle standardních výše popsanych pravidel.

Poučení: Proti způsobu vyřízení žádosti v části, kde jsou poskytovány informace, je možné podle § 16a odst. 1 informačního zákona podat stížnost do 30 dnů od doručení poskytovaných informací. Stížnost se podává přímo k povinnému subjektu, který informace poskytl.

V Brně dne 21. 9. 2021

L. S.

Mgr. Petr Tomíček
vedoucí oddělení styku s veřejností,
pověřený vyřizováním žádostí podle informačního zákona